

Betænkning afgivet af Færøudvalget den 3. december 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2010

[af finansministeren (Claus Hjort Frederiksen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 22. oktober 2009 og var til 1. behandling den 30. oktober 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Færøudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 1 møde.

Høring

Lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring hos Færøernes landsstyre. Den 22. oktober 2009 sendte finansministeren et høringsnotat herom til udvalget.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af TF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (TF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Tjóðveldiflokkurins medlem af udvalget konstaterer, at bloktilskuddet er et skyggebillede. Det er et forholdsvis lille beløb på den danske finanslov. Det svarer til 0,1 pct. – 1 promille – af den danske finanslov, så det er en utrolig billig betaling for Danmark for at beholde råderetten over et område, der er to gange så stort som Danmark.

På Færøerne er dette skyggebillede heller ikke så stort længere, men det forstørres op, ligesom når man laver skyggebilleder på en væg. Bloktilskuddet bliver gjort til det helt afgørende omdrejningspunkt i den færøske debat om den færøske fremtid og hindrer muligheden for, at de færøske politiske partier og det færøske demokrati kan træffe fornuftige afgørelser.

Dette beløb er – for ottende år i træk – sat til samme nominelle kronebeløb, nemlig 615,5 mio. kr. Der er faktisk tale om en god udvikling. Beløbet blev af selvstændighedsregeringen skåret fra ca. 1 mia. kr. til 615,5 mio. kr. i 2002, og det har siden været fastfrosset. Hvis det ikke blev beskåret, og hvis man fremdeles fremskrev med pris- og lønudviklingen, som man gjorde tidligere, havde bloktilskuddet i dag været på ca. 1,4 mia. kr. Men i dag er det altså kun 615,5 mio. kr.

Det, som Færøerne dengang sagde nej tak til, vil, hvis det omregnes til dansk økonomi og til relative tal, svare til, at Danmark havde sagt nej tak til et beløb på ca. 100 mia. kr. på finansloven om året. Så stort er tallet i virkeligheden i den færøske økonomi. I 1993 udgjorde det danske bloktilskud 25 pct. af den færøske økonomi. I dag er det ca. 6 pct. grundet den handling, som Færøerne selv foretog i 2002.

Med dette årlige beløb på den danske finanslov, som svarer til 0,1 pct. af den samlede finanslov, fastholder Danmark suveræniteten, udenrigspolitikken, forsvarspolitikken, højesteretten, statsborgerskabsafgørelser og valutapolitikken over det færøske territorium i Nordatlanten, som er mere end to gange større end Danmarks territorium. Dermed er det et beløb, som fastholder magt, geopolitiske/udenrigspolitiske fordele og hele adgangen til det internationale samfund, som er de afgørende forudsætninger for et moderne samfunds økonomiske, politiske, sociale og kulturelle udvikling.

Tjóðveldi finder det utrolig vigtigt og vil endnu en gang anbefale, at bloktilskuddet afvikles – selvfølgelig under forudsætning af, at færingerne selv overtager alle områder af deres eget samfund og ikke mindst de internationale relationer og udenrigspolitikken. Det, vi oplever nu, er egentlig, at Færøerne tager større og større ansvar for alle de indre områder. Færøerne overtager alle de områder, der koster penge. Færøerne overtager hele debetsiden, men hele kreditsiden ligger stadigvæk i Danmark, nemlig alle de internationale relationer, hele udenrigspolitikken, alle aftaler med andre lande, som virkelig er det, der kan give et land økonomisk fremgang.

Tjóðveldi anbefaler, at man også fra dansk side tager en grundigere debat, også med den nuværende færøske regering, om, hvad man egentlig agter at gøre fremover, så Folketinget ikke hvert år skal behandle dette beløb, som i Færøerne bliver brugt til billigt valgflæsk. Færøske partier får muligheden for at sige: Vi tilbyder nye store udgifter til det færøske samfund, og pengene skal komme fra Danmark.

Bloktilskuddet er et politisk og økonomisk instrument, som fastholder Færøerne i den samme folkeretlige situation, og derfor er Tjóðveldi meget opsatte på at få afviklet dette instrument på en civiliseret måde, så Færøerne kan fokusere på egne evner til at have en ansvarsfuld økonomisk politik, og så dette skyggebillede, som bloktilskuddet er, ikke skygger for vores muligheder i verden og ikke skygger for et bedre samarbejde mellem Danmark og Færøerne på et ligeværdigt grundlag uden diskussioner og fnidder om økonomiske forhold.

Derfor vil Tjóðveldi stemme imod forslaget og endnu engang opfordre til, at den danske regering og den færøske regering indgår i en forhandling om at afvikle bloktilskuddet over en passende årække, hvor Færøerne tager det fulde ansvar for sin egen økonomi, udenrigspolitik og adgang til det internationale samfund, som er nøglen til det færøske samfunds moderne udvikling og til at kæmpe sig ud af rollen som et udkantsområde i Europa.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Louise Schack Elholm (V) Flemming Damgaard Larsen (V) Britta Schall Holberg (V)

Sophie Løhde (V) Flemming Møller (V) Søren Espersen (DF) nfm. Henrik Brodersen (DF)

Vivi Kier (KF) Edmund Joensen (SP) fmd. Niels Sindal (S) Lise von Seelen (S)

Lene Hansen (S) Poul Andersen (S) Kristen Touborg (SF) Niels Helveg Petersen (RV)

Line Barfod (EL) Høgni Hoydal (TF)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	1
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Oversigt over bilag vedrørende L 43

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat, fra finansministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	1. udkast til betænkning